

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj IV.

V sredo 16. Kimovca 1846.

List 37.

Puhličar pride čez več let spet domú.

Lepa ravnina,
Žitna bogata
Zraven gorá;
Serne, medvedi,
Risvi no gamsi
Gori domá.

Tice, veselje
Mojimu sercu,
Milo pojó;
Cvetke se stavjo
Razveseliti
Moje okó.

Tudi po svetu
Pojejo ptice,
Cvetke diše,
Ali za mene
Vender nikjeri
Tako ljubé.

Vse me pozdravlja,
Mileno gleda,
Se veseli;
Znane spoznavam,
Roke jim dajem:
Srečne oči!

Dečle na njivah
Ino per mervi
Pôtne hité,
Fantje nadejo,
Klepljejo, brusjo
Terdni kosé.

Godu perterka,
Trojkljo, čveterko
S turnov drobní;
Truma dekliška
Domú iz polja
Poje žgolí.

Ukajo fantje,
Hruševe pera,
Brunde pojó,
Stranske pišali,
Biči debeli
Hrume ženó.

Novo veselje
Praznik pernese,
Serce budí;
Mlado no staro
Stvarnika hvali,
V cerkev hiti.

Požencan.

Kakšna pšenica je za seme dobra?

Če hočeš čiste in lepe pšenice pridelati, vzemi za seme le lepiga in zrelega semena, deni ga en dan, predenj ga sejati misliš v kako posodo, ki je z gnojnico ¹⁾ napolnjena, toliko časa, de se v nji dovelj namoči; potem jo zopet vñ vzemi ter jo na kak prostoren kraj razsuj in takó dolgo s pepélam posiplji in mešaj, dokler ti pepél vso mokroto takó popije in posuši, de jo boš zamogel lahko sejati. ²⁾ Od koristi imenovaniga dela sim se iz svoje letašnje skušnje popolnoma prepričal. ³⁾

¹⁾ Tudi vsmrajena scavnica je za to delo dobra, če ne še boljši.

²⁾ Živo apno s pepélam zmešano še bolj pred snetjem obvarje.

³⁾ Ako se pa neutegama lepo vreme prekucne, če ni moč namočeniga semena koj drugi dan po namočenji sejati, bo takiga, pozneje vsejaniga semena malo ozelenélo. Tega so letašnje skušnje gotov porok. Vredništvo.

Po zgorej imenovani šegi namakvana pšenica, katero sim 1845. leta poslednjič od vse druge pšenice sejaj, je bila nar perva zrela, ktera mi je tudi nar boljši pridelek na dobroti in velikosti donesla.

De sim se od te koristi še bolj vživo prepričal, sim na ravno tisto njivo en kos zemlje s čisto nenamočeno pšenico obsejal, ktera je bila kakih 5 dni pozneje zrela, slama je bila veliko manjši, zernje pa veliko slaběji, kakor od perve v gnojnici namočene pšenice. ¹⁾

Iz te skušnje se vidi, de v gnojni vodi namakvana in s pepélam potresena pšenica, akoravno se pozneje seje, venderle bolje rodi, kakor nena-makvana.

Pri ti priliki moram tudi, kar sim že večkrat v Novicah in družih kmetijskih bukvah bral, na znanje dati: kakó nepotrebno delo je pšenico v apnjeni vodi namakvati.

Tudi od te navade sim se dovelj prepričal, namreč: obsejal sim nekaj njiv s čisto, nekaj pa z apnjeno pšenico. Od oapnjeniga semena sim pridelal čiste pšenice z lepim, polnim in nesnetljivim klasjem dovelj, od neoapnjene pa, ako od ravno tistiga semena, venderle semtertje precej snetljive pšenice. ²⁾

Po tem takim mora oapnjenje za semensko pšenico dobro delo biti, kér so po Krasi, dokler niso oapnjene pšenice sejati v navadi imeli, vseskozi obilno snetljavca pridelovali. Sedaj pa, kér so se apnjenja poprijeli, se ga malo kje vidi. A. K.

Opomba za tiste kmetovavce, ki zelje pridelujejo.

De sta korún in zelje kmetovavcam, skorej po celim sveti, nar poglavitniši živež, to mi bo vsak

¹⁾ Ni odreči, de tako namakvanje gnoji in kalenje pohiti.

²⁾ Tudi oapnjena pšenica včasi dovelj snetljiviga pridelka donese, torej ni apnjenje vselej gotovo sredstvo zoper snetljivo pšenico. Večletne skušnje učé, de dobro, zrelo, zdravo in eno leto staro pšenično seme, česiravno ni oapnjeno, da tudi zdrav pridelek brez vsiga snetja. Vredništvo.